

ДОСВІД СТВОРЕННЯ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР ДУБА ЗВИЧАЙНОГО В ФІЛІЇ «ЖОВТНЕВЕ ЛГ» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»

Натура М.С., гр. 205-22м-01
Науковий керівник – ст. викладач **А.В. Гармаш**
Державний біотехнологічний університет

Однією з головних порід на підприємстві є дуб звичайний, тому були проведені дослідження для оцінки культур дуба створених посівом і посадкою, які дозволили б вирощувати лісові насадження, з успішним ростом та водночас якісно виконували екологічні функції. Було закладено 3 тимчасові пробні площі в лісових культурах дуба звичайного, які були створені методом посіву жолудів та ще 3, які були створені методом посадки однолітніх сіянців.

Лісові культури вивчалися у фазі індивідуального росту шляхом закладання пробних площ. Для оцінки стану лісових культур у фазі індивідуального росту в характерних місцях закладені пробні площі з таким розрахунком, щоб на них було не менше 200 шт. сіянців дуба звичайного. Пробні площі які були закладені на ділянках висаджених методом посіву жолудів були створені в 2018, 2020, 2022 році та 3 пробні площі закладені в тих же роках, які були створені способом садіння однолітніх сіянців. На пробних площах був проведений суцільний підрахунок дерев для визначення їх збереження. У кожних сіянців заміряли висоту і діаметр на рівні земної поверхні. Розміщення посадкових місць і схеми змішування були встановлені в натурі шляхом заміру відстаней між рядами та огляду рядів. Стан рослин оцінювався по п'яти бальній шкалі.

Для можливості аналізу були розраховані основні біометричні показники, вони показали, що спостерігається перевищення середніх показників за висотою, діаметром і станом у посіяних лісових культур над посадженими по усіх роках посадки. Стандартна помилка за усі роки є в межах норми і коливається від 0,29 до 1,98 за основними біометричними показниками. Максимальна висота однорічних культур складає 39,6 см (посів), а мінімальна 14,9 см (посадка); максимальний діаметр складає 16,2мм (посів), а мінімальний 4,2мм (посадка). Максимальні показники по висоті і діаметру спостерігаються у лісових культур посіяних жолудями у 2020 р

Аналізуючи діаграму порівняння середніх даних по висоті (рис 1) досліджуваних лісових культур дуба створених різними методами, ми можемо спостерігати, що в однорічних культурах створених посівом жолудів середня висота вища чим в створених посадкою, а саме на 2,54 см, в трьохрічних вища на 10,86 см, а в п'ятирічних на 16,34 см.

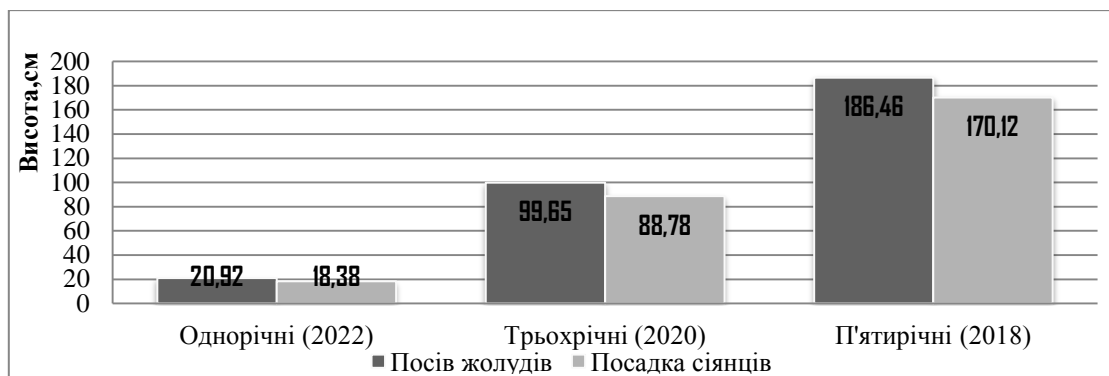

Рис 1. Гістограма порівняння середніх показників за висотою

Дані порівняння показників за діаметром (рис 2) показують, що спостерігається значне переважання насінневих лісових культур дуба, над посадженими сіянцями. А саме у однорічних культурах перевага складає 3,48 мм, в трьохрічних – 13,92 мм, а в п'ятирічних – 15,03 мм.

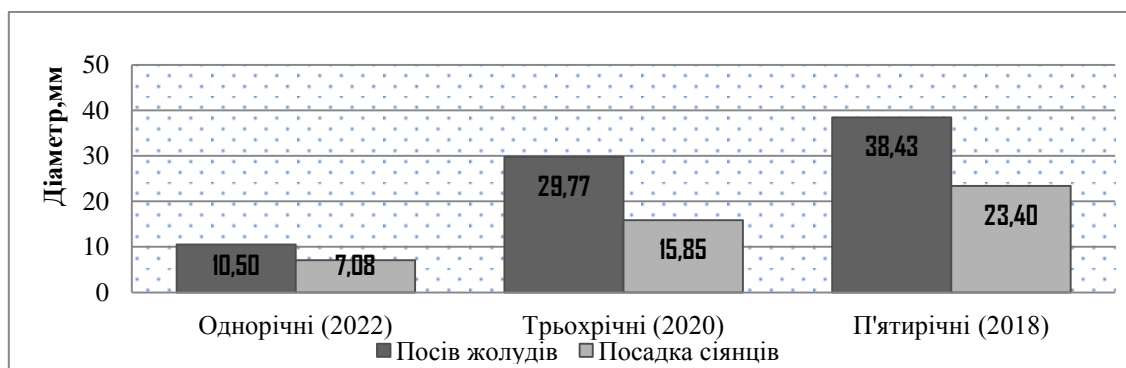

Рис 2. Гістограма порівняння середніх показників за діаметром

Після оцінки, стан лісових культур посіяних жолудями складав 4,1 бала, а для культур створених посадкою стан складав 3,97 бала. Отже, можна судити, що в перші роки росту лісових культур кращий хід росту за висотою і діаметром спостерігається в лісових культур посіяних жолудями. Це пояснюється тим, що при посіві жолудів формується глибинна коренева система, а при посадці сіянців – коріння знаходиться у верхніх горизонтах ґрунту, так як при пересадці підрізуються коріння в розсаднику і можливі механічні пошкодження коріння під час перевезення і посадки.

Оцінка приживлюваності у однорічних насінневих культур склала 90%, у посаджених культур – 86 %. Найменша приживлюваність у посаджених п'ятирічних культур, яка дорівнює 80%, тоді як у посіяних культур вона становить 83%. Це можна пояснити тим, що посіяні культури більш стійкі до несприятливих умов, хвороб і шкідників, за рахунок потужної кореневої системи, яка надає рослинам потрібну вологу і поживні речовини. Тоді, як посаджені культури мають пошкоджені коріння і більш придатні до враження шкідниками і хворобами.